

Krajský úřad Jihomoravského kraje
odbor životního prostředí
Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

č. j.:
JMK 107931/2020

Sp. zn.:
S – JMK 86465/2020 OŽP/Kuč

Vyřizuje/linka
Kučera/541654120

Brno
03.08.2020

R O Z H O D N U T Í

Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí, se sídlem Brno, Žerotínovo nám. 3, jako orgán ochrany přírody a krajiny ve smyslu ust. § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů, podle ustanovení § 77a odst. 5 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) a ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád), rozhodl v řízení o povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů stanovených § 50 zákona, o něž požádala **Mendelova univerzita v Brně, Zemědělská 1, 613 00 Brno, IČ 62156489** (dále jen žadatel) pro účely výzkumu biologie a ekologie bobra evropského a výzkum lesnických opatření pro snížení škod způsobených bobrem na hospodářských dřevinách,

t a k t o :

Podle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona a příslušných ustanovení správního řádu se za podmínek uvedených dále žadateli

p o v o l u j í

škodlivé zásahy do přirozeného vývoje bobra evropského (*Castor fiber*), který je silně ohroženým druhem a předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, spočívající v rušení, chytání a zraňování živých jedinců, sběru uhynulých jedinců a jejich držení.

Popis povolované činnosti

1. Zkušební ochranná opatření na ochranu porostů před okusem bobra:

- Aplikace pachových látek v biotopu bobra. Účelem tohoto výzkumu je testování účinnosti komerčně vyráběných pachových ohradníků (Duftzaun, Pacholek aj.) a také přirozených látek ve formě trusu šelem. Pachové látky budou aplikovány na dřeviny nahlodané bobrem nebo potenciálně atraktivní pro bobra, nebo poblíž těchto dřevin.
- Aplikace testovacích nátěrových látek a látek na bázi měkké tkaniny, které slouží jako ochrana proti ohryzu. Budou používány výhradně látky povolené k užití v ČR dodávané s bezpečnostním listem a tzv. etiketou. Látky budou aplikovány do výšky asi 80 cm od paty kmene na dřeviny, které jsou potenciálně využitelné bobrem, tzn. takové, které se nacházejí 30 - 50 m od vody.
- Instalace oplocení pro zabránění ohryzu dřevin. Oplocení budou instalována buď bodově u jednotlivých stromů nebo plošně, přičemž oplocená plocha nebude přesahovat 300 m². Ploty budou zhotoveny z tzv. karisítě. Jejich nadzemní část bude maximálně 100 cm vysoká, podzemní část bude zasahovat do hloubky maximálně 50 cm. Do země budou instalovány natlučením bez kopání.

- Testování světelného plašiče a jeho účinnosti jako možného ochranného opatření. Světelný plašič bude umístěn v lokalitě pravidelného výskytu bobra mimo maloplošná zvláště chráněná území.
- Testování akustického plašiče a jeho účinnosti jako možného ochranného opatření. Akustický plašič bude umístěn v lokalitě pravidelného výskytu bobra mimo maloplošná zvláště chráněná území.
- Testování zmírnění škod předkládáním přirozené potravy bobra. V rámci tohoto výzkumu bude po dohodě s majiteli lesa v podzimním až zimním období přesunuta dřevní biomasa do lokalit s pravidelným výskytem bobra.
- Předkládání různé potravy způsobem obdobným příkrmování zvěře. Součástí výzkumu bude použití speciálního krmného zařízení využitelného bobrem, které bude vyvíjeno v rámci výzkumu. Cílem opatření je zjištění přesného počtu jedinců v konkrétní kolonii. Tento výzkum nebude probíhat v maloplošných zvláště chráněných územích.

2. Manipulace s jedinci bobra evropského:

- Sběr a zpracování uhynulých nebo legálně ulovených bobrů na území Jihomoravského kraje za účelem zjištění parazitárních a virových onemocnění, genetické analýzy a preparace pro výukové účely.
- Sběr bobřího trusu pro potravní a parazitologické analýzy.
- Instalace fotopastí a termovize pro sledování pohybu bobrů včetně neúmyslného rušení způsobeného pohybem obsluhy těchto sledovacích zařízení.
- Odchyt bobrů živolovnými sklapovacími pastmi. Odchycená zvířata budou opatřena GPS vysílačkami a čipy pro testování nových metod sledování jejich migrační aktivity. Použitá zařízení budou zvířatům implantována podkožně nebo umístěna na srst. Při odchytu bude bobrům rovněž odebrána krev a srst pro zjištění parazitárních a virových onemocnění a pro genetické analýzy. K odchytu budou použity odzkoušené pasti typu Hancock nebo sklapovací pasti používané v ČR i v zahraničí. Odchyt bude prováděn na území EVL Soutok - Podluží, EVL Strážnická Morava, v katastru obcí Pohořelice a Vlasatice.

Účelem výjimky je výzkumu biologie a ekologie bobra evropského se zaměřením na jeho potravní chování, vliv na lesní hospodářství a testování možností prevence škod, které bobra způsobuje na hospodářských dřevinách, dále hodnocení zdravotního stavu bobrů na sledovaných lokalitách se zaměřením na parazitární a virová onemocnění, zpřesnění metod pro odhad početnosti bobrů a rozšíření znalostí o jejich teritoriálním chování v závislosti na typu prostředí či rušení člověkem.

Výzkum budou provádět tito zaměstnanci Mendelovy univerzity v Brně:

- RNDr. Ondřej Mikulka, Luká 89, PSČ 783 24
- Doc. Ing. Jiří Kamler, Ph. D., Jezerská 509, 664 07 Pozořice
- Ing. Vlastimil Skoták, Dolní Lhota 109, 678 01 Blansko
- Ing. Radim Plhal, Ph.D., Lhota 78, 682 01 Vyškov
- Ing. Jakub Drimaj, Zahradní 37, 787 01 Šumperk

Výjimka se povoluje za těchto podmínek:

1. Na základě této výjimky lze provádět pouze činnosti specifikované ve výše uvedeném popisu povolené činnosti a vztahující se k výše uvedenému účelu.
2. Výjimka platí pro území Jihomoravského kraje mimo maloplošná zvláště chráněná území a jejich ochranná pásma, chráněné krajinné oblasti a národní parky.

3. Povolovanou činnost mohou provádět pouze osoby jmenovitě uvedené v předchozím textu. Výjimka je nepřenositelná na další osoby.
4. Odchyt bobrů je zakázán v období rozmnožování, tj. od 1. května do 15. července a v období klidu, tj. od 1. listopadu do 1. března.
5. Pasti pro odchyt bobrů mohou být otevřeny až při západu slunce a zavřeny musí být při východu slunce. Přes den budou pasti zavřené.
6. Na základě této výjimky je možné ročně odchytit nejvýše 20 bobrů. Pro odběr nalezených uhynulých bobrů není žádné početní omezení stanoveno.
7. V případě, že záznamová zařízení s ručním ovládním budou používána v období od 1. května do 15. července a od 1. listopadu do 1. března, nepřesáhne souvislá doba pozorování v jednom bobřím teritoriu 3 dny.
8. Celková plocha, na níž budou testována opatření proti ohryzu, nepřesáhne 0,5 ha za jednu sezónu. Pokud to použitá metodika umožní, nebude pokusná plocha v jednom bobřím teritoriu v dalších letech zvětšována nad 0,5 ha, tzn. nová opatření budou v následujících sezónách umísťována vždy do jiného bobřího teritoria.
9. V souladu s ustanovením § 56 odst. 7 zákona žadatel nahlásí každoročně po dobu platnosti výjimky odboru životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského kraje zásahy provedené na základě této výjimky, a to vždy do 31. prosince daného roku. Hlášení bude obsahovat rovněž evidenci odchycených bobrů s uvedením data odchytu, GPS souřadnic místa odchytu, pohlaví a hmotnosti zvířete. Tytéž údaje budou uvedeny i u nalezených uhynulých bobrů či bobrů ulovených třetími subjekty na základě platné výjimky; u hmotnosti bude doplněn údaj, zda se jedná o hmotnost celkovou nebo hmotnost ve vyvrženém stavu.
10. Orgán ochrany přírody si vyhrazuje právo fyzické kontroly dodržování podmínek tohoto rozhodnutí. Nedodržení těchto podmínek může být důvodem ke zrušení výjimky a použití sankcí podle platných právních předpisů.
11. Tato výjimka platí od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí do 31. prosince 2027.

Povolením výjimky nejsou dotčeny ochranné podmínky zvláště chráněných území, základní ochranné podmínky ostatních zvláště chráněných druhů ani ostatní ustanovení zákona. Povolením výjimky není dotčena platnost rozhodnutí vydaného Krajským úřadem Jihomoravského kraje pod č. j. JMK 165016/2016.

Účastníci řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu:

Mendelova univerzita v Brně, Zemědělská 1, 613 00 Brno, IČ 62156489.

Odůvodnění:

Podáním ze dne 22. června 2020 požádala Mendelova univerzita v Brně, Zemědělská 1, 613 00 Brno, odbor životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského kraje o výjimku ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů, které jsou stanoveny § 50 zákona. Základním účelem výjimky je výzkum biologie a ekologie bobra evropského (*Castor fiber*) a testování opatření ke snížení škod na lesních porostech, které bobra působí. Vedle toho se má výzkum zabývat zdravotním stavem bobrů s důrazem na parazitární a virová onemocnění, má sloužit ke zpřesnění metod pro zjišťování početnosti bobrů a rozšířit znalosti o jejich teritoriálním chování v závislosti na typu prostředí či rušení člověkem. Výzkum má probíhat v celém Jihomoravském kraji, zejména pak v EVL Soutok – Podluží, EVL Strážnická Morava a v katastrech obcí Pohořelice a Vlasatice. Podrobný popis zamýšleného průzkumu je uveden ve výroku tohoto rozhodnutí.

Potřebu výzkumu žadatel zdůvodňuje nárůstem početnosti bobra evropského, rozšiřováním jeho areálu a s tím souvisejícími ekonomickými dopady na lesní hospodářství. Informace získané výzkumem mají pomoci ve vytvoření pravidel zohledňujících jak zájmy lesního hospodaření, tak ochranu bobra. Povolovaný výzkum má navazovat na dosavadní výzkumnou činnost obdobného zaměření, k níž zdejší správní orgán vydal v roce 2016 Mendelově univerzitě rozhodnutí o výjimce ze základních podmínek ochrany pod č. j. JMK 165016/2016. Toto rozhodnutí je dosud v platnosti. Podle žadatele současný výzkum přesáhne dobu platnosti předchozího rozhodnutí a navíc má být rozšířen o další činnosti, z nichž nejvýznamnější je odchyt bobrů v souvislosti se sledováním jejich migrační aktivity a pro odběry biologických vzorků. Odchyt a značení zvířat má být součástí studia reakce na jejich legální odstřel a další negativní vlivy člověka. Žadatel uvádí, že některé z výzkumných aktivit budou využívat spolupráce s dalšími subjekty zabývajícími se výzkumem bobrů, aby bylo dosaženo vyšší efektivity a zároveň byl minimalizován negativní vliv na populaci bobrů. Takovým výzkumem se zabývá např. ČZU Praha.

* * *

Dnem podání žádosti bylo ve smyslu § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno správní řízení o povolení výjimky podle § 56 zákona pro výše uvedený účel, o čemž byli uvědoměni všichni známí účastníci řízení. O zahájení řízení byly rovněž informovány spolky

- Česká společnost ornitologická, pobočný spolek, Lidická 971/25, 602 00 Brno, IČ: 65353391,
- Čisté Tuřany, z. s., Tuřanské nám. 89/37, 620 00 Brno, IČ: 22889817,
- Čisté Šlapanice, z. s., Jižní 117/4, 664 51 Šlapanice, IČ: 26560003,
- Českomoravská myslivecká jednota, z. s., Jungmannova 32/25, 110 00 Praha 1, IČ: 00443174,
- OKRAS, z. s., Opletalova 255/36, 679 04 Adamov, IČ: 04187661,

kteří ve smyslu ustanovení odst. 2 § 70 zákona požádaly o podávání informací o zahajovaných řízeních podle tohoto zákona a u nichž věcná specifikace žádosti odpovídá předmětu tohoto řízení. Žádný z těchto spolků však o účast v řízení neprojevil zájem.

Ve smyslu ustanovení § 71 odst. 3 zákona jsou obce ve svém územním obvodu účastníkem všech řízení vedených podle tohoto zákona, pokud v téže věci nerozhodují jako orgány ochrany přírody. Na základě tohoto ustanovení mají postavení účastníka předmětného řízení města, městysy a obce Jihomoravského kraje s výjimkou obcí Rudice (BK), Ostrov u Macochy (BK), Klentnice (BV), Malá Vrbka (HO), Nová Lhota (HO), Radějov (HO) a Suchov (HO).

V oznámení o zahájení řízení správní orgán uvedl, že předpokládá povolení výjimky za podmínek, jejichž návrh byl obsažen v textu oznámení. Zároveň informoval účastníky řízení o možnosti činit ve správním řízení úkony ve smyslu § 36, 37 a 38 správního řádu, zejména pak o právu nahlížet do spisu, vyjádřit své stanovisko, seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim, navrhnout důkazy a činit jiné návrhy. K tomu správní orgán stanovil lhůtu do 20. července 2020 a uvedl, že pokud do konce této lhůty nezíská žádné další podklady, přistoupí k vydání rozhodnutí; v opačném případě měla být účastníkům řízení dána možnost se s nově pořízenými podklady seznámit a vyjádřit se k nim. Svého práva žádný z účastníků v průběhu celého řízení nevyužil, proto správní orgán přikročil bez dalšího k vydání rozhodnutí.

* * *

Základní podmínkou pro povolení výjimky z druhové ochrany vydávané pro kterýkoli zvláště chráněný druh je převaha daného veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody. V případě druhů chráněných evropskou legislativou pak musí být splněny také další podmínky stanovené § 56 odst. 1 zákona, tzn. musí být dán některý z důvodů uvedených v § 56 odst. 2 zákona, musí být prokázána neexistence jiného uspokojivého řešení a povolovaná činnost nesmí ovlivnit dosažení či udržení příznivého stavu daného druhu z hlediska ochrany. Bobr evropský spadá pod legislativní ochranu EU, proto byla možnost povolení výjimky posuzována ve smyslu těchto podmínek.

Specifikace a posouzení převahy povolované aktivity

Z formulace žádosti jednoznačně vyplývá, že předmětný záměr naplňuje znaky aktivity specifikované v ustanovení § 56 odst. 2 písm. d) zákona. Obsahem záměru je výzkum biologie a ekologie bobra evropského a zejména výzkum a testování preventivních opatření k zabránění škod způsobených bobrem na lesních porostech. Žádost obsahuje podrobný rozpis dílčích aktivit, z nichž každá má výhradně charakter výzkumné činnosti, přestože testy opatření k prevenci škod mají úzký vztah k praktické ochraně lesních porostů. Nicméně i tato testovací fáze má charakter výzkumu a jako prevenci škod na lesích ve smyslu ustanovení § 56 odst. 2 písm. b) zákona bude možné tato opatření označit teprve při jejich praktické aplikaci.

Pro posouzení záměru je významná skutečnost, že výše popsané metody jsou při výzkumu volně žijících zvířat standartně používány. Kromě toho již byla žadateli v roce 2016 rozhodnutím Krajského úřadu Jihomoravského kraje povolána výjimka ze základních podmínek ochrany pro výzkum bobra evropského. Výzkum povolený touto výjimkou zahrnuje obdobné činnosti, pouze jejich rozsah je užší. Nově plánovaný výzkum počítá navíc zejména s odchytem bobrů pro odběry biologických vzorků a pro instalaci zařízení ke sledování jejich prostorové aktivity. Pracovní skupina, která se má touto činností zabývat, se s výjimkou jednoho pracovníka shoduje s týmem provádějícím dosavadní výzkum. Jedná se tedy o osoby, které mají pro tuto práci odborné předpoklady a dostatek zkušeností. Podle žádosti bude pro odchyt a manipulaci se zvířaty zpracován tzv. projekt pokusů podle zákona na ochranu zvířat proti týrání. Činnosti, na něž se tento projekt vztahuje, bude provádět pouze držitel příslušného osvědčení. S výjimkou odchytu omezeného počtu bobrů, jimž budou instalována sledovací zařízení a odebrány vzorky krve a srsti, výzkum nepočítá s jinou přímou manipulací se živými zvířaty nebo jejich usmrcováním. Vedle tohoto odchytu tak zůstává ve vztahu k bobrům jediným škodlivým prvkem výzkumu rušení v jejich přirozeném prostředí a přirozených projevech, které je způsobeno pohybem osob v bobřím teritoriu a testování opatření k prevenci škod na lesních porostech. Správní orgán proto předpokládá, že negativní dopady výzkumu dosahují úrovně, která nepředstavuje pro místní populace bobrů významné ohrožení. K omezení rušivého vlivu na bobry mají dále přispět i zmírňující podmínky obsažené v podmínkách tohoto rozhodnutí, které byly formulovány na základě předchozí konzultace s AOPK ČR.

Proti výše popsanému vlivu výzkumu na populaci bobrů stojí veřejný zájem, jehož těžiště spočívá v prevenci škod, které bobra způsobuje na lesních porostech. Z mnohaleté správní praxe je zřejmé, že bobra způsobuje na lesních porostech významné škody, které jen ve správním obvodu zdejšího krajského úřadu dosahují každoročně výše v řádu milionů až desítek milionů korun. Tyto škody jsou nejvýznamnější v lužních lesích kolem řek Moravy a Dyje, postihují však také další porosty včetně dřevin značné společenské a kulturní hodnoty. Dosud používaná preventivní opatření se v praxi ukázala jako málo účinná nebo neúměrně nákladná. Testování nových způsobů ochrany dřevin proto správní orgán považuje za společensky významné, přičemž jeho význam narůstá s tím, jak bobři osídlují nová území. Lze říci, že na jižní Moravě již dosáhl střet mezi zákonnou ochranou bobra a lesním hospodařením maxima, protože plošný výskyt bobra se územně kryje s hospodářsky významnými celky lužního lesa. Nalezení neinvazivního způsobu ochrany porostů nebo alespoň takové ochrany, která co nejméně ovlivní přirozený život bobří populace, považuje správní orgán za cíl vysokého společenského významu.

Správní orgán je nicméně toho názoru, že samotná opatření k zabránění vzniku škody nespádají do okruhu činností vázaných výjimkou, pokud u daného zvláště chráněného druhu nezpůsobují zranění, úhyn, rušení či další následky, na něž se vztahují zákazy podle § 50 zákona. V daném případě jde o ověření účinnosti opatření, která představují pasivní ochranu porostů anebo počítají s nabídkou alternativních dřevin jako potravního zdroje. Ochrana kultur formou oplocení, individuální mechanické ochrany stromů, repelentů apod., je běžnou praxí v zemědělství, lesnictví i při pěstování okrasných dřevin. Jejím smyslem je oddělit kulturu, která má hospodářský či společenský význam, od prostředí obývaného volně žijícími živočichy. Obdobně se již tradičně využívají uzavřené objekty k ochraně hospodářských zvířat před velkými šelmami, které dnes patří ke zvláště chráněným

druhům. S aplikací takových opatření počítá i legislativa a v některých případech jimi dokonce podmiňuje náhradu škody způsobené těmito šelmami. V případě řízení o náhradách škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy vedených podle zákona č. 115/2000 Sb. je předepsanou součástí žádosti i popis opatření, která poškozený učinil k zabránění vzniku škody. S použitím opatření k prevenci škod způsobených zvláště chráněnými živočichy počítají v neposlední řadě i některé dotační tituly, z nichž lze k tomuto účelu čerpat finanční podporu.

Správní orgán rovněž zohledňuje obecně platný princip, podle něž hlubší znalost biologie jednotlivých druhů poskytuje lepší výchozí podmínky pro jejich efektivní ochranu. Výstupy získané výzkumem biologie a ekologie bobra lze tedy potenciálně využít i pro jeho praktickou ochranu, případně pro řešení střetů takové ochrany s dalšími veřejnými zájmy.

Uvedenými úvahami dospěl správní orgán k závěru, že zákonná podmínka převahy daného veřejného zájmu nad zájmy ochrany přírody, specifikovaná v ustanovení § 56, odst. 1 zákona, je splněna.

Udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany

K podmínce zachování populace bobra evropského v příznivém stavu z hlediska ochrany lze odkázat na výše uvedené skutečnosti. Ve prospěch splnění této zákonné podmínky hovoří fakt, že na území, kde je výzkum plánován, je populace bobra evropského velmi početná a na řadě míst jsou již bobří nuceni osídlovat i niky, které nejsou z hlediska naplnění jejich biologických potřeb zcela optimální. Zejména na okresech Hodonín a Břeclav lze hovořit o plošném rozšíření bobra, což je zřejmé nejen z jeho pobytových známek nacházených od velkých toků a rybníčních soustav až po horní toky potoků a umělé kanály, ale i z rozsahu škod, které bobr působí. Z dosavadní správní praxe řízení o náhradách škod i řízení o výjimkách z druhové ochrany bobra lze dovodit, že populace bobra evropského na předmětném území je početná a dlouhodobě stabilní.

Zamýšlený výzkum má probíhat přednostně v EVL Soutok – Podluží a v EVL Strážnická Morava, v nichž je bobr evropský předmětem ochrany. Podle programu péče o bobra evropského v České republice jsou obě tyto lokality součástí zóny A, v níž je navržena nejvyšší míra ochrany bobra evropského. Hlavní funkcí zóny A je zaručit svou rozlohou, hydrologickým uspořádáním, potravní nabídkou a migračními možnostmi minimální podmínky pro dlouhodobý stabilní vývoj populace v ČR. Zásahy do bobří populace by zde proto měly být vždy důsledně individuálně posouzeny s ohledem na potřebu zachování příznivého stavu druhu.

Zamýšlený výzkum zahrnuje pouze metody, u nichž se nepředpokládá destruktivní vliv na populaci bobrů ani jejich biotop. Ke zmírnění negativního vlivu na bobry jsou dále stanoveny podmínky omezující významnější části výzkumu časově nebo plošně, tzn. činnosti s určitým škodlivým potenciálem jsou zakázány po tu část sezóny, která je pro bobry kritická nebo jsou omezeny plošně (viz komentář k podmínkám rozhodnutí).

S ohledem na výše uvedené nemá správní orgán žádnou pochybnost o splnění podmínky zachování populace bobra evropského v příznivém stavu z hlediska ochrany. Zároveň konstatuje, že v EVL Soutok – Podluží a v EVL Strážnická Morava, kde je bobr předmětem ochrany, nebude jeho populace výzkumem významně dotčena.

Neexistence jiného uspokojivého řešení

Jednou z hlavních částí výzkumu je testování ochranných opatření k prevenci škod způsobených bobry. Tyto testy jsou ve své podstatě aplikovaným výzkumem, neboť jejich cílem je praktická ochrana lesních porostů před poškozováním bobry. Ověření účinnosti a efektivnosti různých metod ochrany porostů může být spolehlivě prověřena pouze tam, kde tato škoda reálně vzniká, tj. v prostředí, které bobry osídleno. Podmínky pro testování různých typů opatření musí být pokud možno shodné s podmínkami běžné praxe, proto tento výzkum nelze nahradit jiným postupem ani jej nelze provést v odlišném prostředí.

Další částí výzkumu je sledování migrační aktivity bobrů a odběr biologických vzorků k dalším rozborům. Sledování prostorového chování bobrů je sice v zásadě možné i přímým pozorováním, to je však fyzicky i časově nepoměrně náročnější, je spojeno s rušivými vlivy způsobenými přítomností člověka a jeho možnosti jsou časově i prostorově omezené. Proti tomu záznamová technika a sledovací zařízení umístěné na těle bobrů umožňují dlouhodobě shromažďovat či průběžně odesílat příslušná data. Instalace GPS vysílaček a čipů vyžaduje odchyt bobra, jde však o zásah jednorázový a při správném provedení by neměl významně ovlivnit zdravotní stav ani chování zvířete v jeho prostředí. V případě automatických záznamových zařízení je rušení omezeno na návštěvy obsluhy při instalaci zařízení či sběru dat. Použití těchto zařízení lze tedy považovat za výzkumnou metodu, kterou nelze plnohodnotně nahradit jiným způsobem sledování, zejména pokud jde o rozsah a kvalitu získaných dat.

Obdobně nelze adekvátním způsobem nahradit výzkum biologických vzorků, ať se jedná o tkáň odchycených zvířat nebo sběr kadáverů. Údaje získané jejich rozbořením mají potřebnou vypovídací hodnotu pouze v případě, že tyto vzorky byly získány v autentickém prostředí obývaném sledovanou populací bobrů. Neexistence jiné vhodné alternativy je v tomto případě nezpochybnitelná.

Uvedenými úvahami dospěl správní orgán k závěru, že záměr žadatele naplňuje podmínky stanovené § 56 zákona pro povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů.

* * *

Pro realizaci záměru stanovil správní orgán limity formou závazných podmínek. Jejich smyslem je věcné a územní vymezení zamýšleného výzkumu nebo jeho částí (podmínka č. 1 a 2) a uvedení konkrétních osob oprávněných k činnostem vázaných touto výjimkou (podmínka č. 3). Všechny tyto podmínky vycházejí ze žádosti, odkud byly příslušné údaje beze změny převzaty do popisu povolované činnosti.

Podmínky č. 4 – 8 byly formulovány na základě předchozí konzultace s RNDr. Jitkou Uhlíkovou, Ph.D., pracovnící AOPK ČR. Všechny tyto podmínky mají v souhrnu minimalizovat negativní dopad výzkumu na populaci bobrů. Nejvýznamnější je vyloučení odchyty bobrů v době rozmnožování a v období zimování, kdy manipulace s nimi představuje pro odchycená zvířata zvýšené riziko. Stejně sezónní omezení bylo stanoveno i pro použití záznamových zařízení s ručním ovládním. Potenciální rizika pro bobří populaci jako celek mají být dále snížena omezením počtu odchycených bobrů na 20 zvířat ročně. Plošné limity pro testování ochranných opatření v ochraně bobrů není mezi zmírňujícími opatřeními klíčovou podmínkou, protože tato opatření pouze potenciálně zmenší prostor aktuálně využívaný bobry. Obdobná opatření v podobě repelentů či mechanických zábran se již na různých místech s výskytem bobra používají nebo se jejich použití zkouší a lze předpokládat, že v případě úspěšných testů budou některá z nich v budoucnu používána ve větší míře jako běžný prostředek k ochraně lesních kultur. Při stanovení zmíněných podmínek byla zohledněna též skutečnost, že výzkum má probíhat především v EVL Soutok – Podluží a v EVL Strážnická Morava, kde je bobe evropský předmětem ochrany.

Povinnost žadatele oznámit odboru životního prostředí Krajského úřadu Jihomoravského kraje aktivity provedené na základě této výjimky vychází z informační povinnosti orgánu ochrany přírody stanovené § 56 odst. 7, podle níž správní orgán oznamuje Ministerstvu životního prostředí ČR zásahy provedené na základě povolených výjimek. Údaje žadatele budou sloužit jako podklad pro toto oznámení a zároveň poskytnou orgánu ochrany přírody informace o využití výjimky. Údaje o čase a lokalizaci odchyty či nálezu bobra, jeho pohlaví a hmotnosti mají evidenční význam a slouží potřebám orgánu ochrany přírody a AOPK ČR.

Způsob kontrol podmínek tohoto rozhodnutí stanovil správní orgán v souladu s ustanovením § 56 odst. 7 zákona.

Doba platnosti výjimky vychází přímo ze žádosti. Správní orgán ji považuje za přiměřenou charakteru zamýšlené výzkumné činnosti a neshledal důvody k její změně.

* * *

Na základě výše uvedených skutečností a uvedenými úvahami dospěl orgán ochrany přírody k závěru, že v daném případě záměr splňuje zákonné podmínky pro povolení výjimky ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných živočichů. Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení o odvolání:

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle § 81 odst. 1 správního řádu odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu životního prostředí ČR, a to podáním učiněným u Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí, Žerotínovo nám. 3, 601 82 Brno.

JUDr. Lenka Plhalová v. r.
pověřena vedením odboru

Za správnost vyhotovení Ing. Janka Čejková

Doručuje se:

a) účastníci řízení

- Mendelova univerzita v Brně, Zemědělská 1, 613 00 Brno, IČ: 62156489, DS
- Města, městysy a obce Jihomoravského kraje s výjimkou obcí
  - Rudice (BK)
  - Ostrov u Macochy (BK)
  - Klentnice (BV)
  - Malá Vrbka (HO)
  - Nová Lhota (HO)
  - Radějov (HO)
  - Suchov (HO)

b) na vědomí

- Česká inspekce životního prostředí, OI Brno, oddělení ochrany přírody, Lieberzeitova 14, 614 00 BRNO, DS